

Från: Hans Larson <hans@skrivtolkning.se>
Skickat: den 16 juni 2020 14:41
Till: Media; Registrator; kommunikation@msb.se; Ala Shakrah
Ämne: Presskonferens 16 juni

Då har klockan blivit 14, välkommen till dagens myndighetsgemensamma pressträff om senaste läget gällande covid-19.

Deltar idag gör Irene Nilsson Carlsson, folkhälsoråd Socialstyrelsen, Taha Alexandersson, ställföreträdande krisberedskapchef, Socialstyrelsen, statsepidemiolog Anders Tegnell, Folkhälsomyndigheten och Svante Werger, rådgivare, MSB.

Efteråt kan man intervjua och ställa frågor, men intervjuerna blir korta idag.

Med det lämnar jag över till Anders Tegnell.

-Välkomna, vi börjar med den globala situationen som tyvärr utvecklas på samma sätt med successivt ökande antal fall i världen, samt antal avlidna, det verkar inte avstanna i någon större utsträckning.

I EU har vi haft en avtrappning av antal fall ganska länge, men senaste 3-4 veckorna tycks vi nått en plåtå med 30-40 000 fall i veckan, ganska jämnt spridda över regionen.

I Sverige har vi sett en brant ökning av antal fall, de senaste dagarna.

Men det beror på att vi nu når en ny period av testning, och hittar fler, det är lindriga fall.

Den lila rödaktiga kurvan, de allvarliga fallen i sjukvården är kvar på en jämn nivå, som möjligen går lite neråt.

Tyvärr har det här tolkats internationellt i media som att vi har en ny uppgång, det är fel, vi är på väg ner och har nått peaken, men det blir mer fall då man testar mer.

Bland äldre fortsätter antal fall att minska, medan det är i yngre åldersgrupperna vi hittar fler, som normalt inte har allvarlig sjukdom.

Ni kan också se att antal IVA-vårdade legat på en flack kurva, börjar gå ner.

I storstäderna är det på ganska låga nivåer, fortsatt hög press, som Taha Alexandersson berättar mer om, men inga tecken på en ny peak.

Det här speglar sig också i antal avlidna går neråt - medelvärde är på 38, vilket är det lägsta på länge.

Det är fortfarande många som avlider, och som ni vet, så ska man ta de senaste dagarna med en nypa salt då det inväntar avrapportering.

Vi vill också slå ett slag, vi har diverse undersökningar för hur många som är smittade, varav flera redovisas nästa torsdag.

Vi gör en till undersökning, för att se på en stadsdel som drabbades mest i början, inte minst för att kunna hantera nya utbrott bättre.

Vi genomför detta med Smittskydd Stockholm, man inbjuds att delta här, och vi vill påminna fler att delta, för att få en bra bild över situationen där.

Det är kostnadsfritt, man får veta om man haft sjukdom och har ytterligare en dag på sig för att anmäla sig till den studien.

Så vi hoppas att fler som bor där anmäler sig.

Sedan har vi haft diskussioner om resandet i sommar, restriktionerna har dragits ner. Men vi vill påminna att detta, om det ska fungera, innebär att inte träffas mer och annorlunda, utan fortsätter umgås som tidigare.

Vi har exempel från olika regioner, här Dalarna:

Det övre visar vad som sker om vi fortsätter som idag - då ser man successivt färre och färre fall, för att sedan ebba ut.

Börjar vi resa mycket och dubblar kontakterna så kommer Dalarna ha fortsatt nedgång och sedan en kraftig topp mot sensommaren.

Ett scenario vi absolut vill undvika.

Detta en påminnelse om att resa ansvarsfullt i sommar, försök resa med färdmedel där man kan boka plats så man kan säkra avståndet, undvik kollektiva samfärdsmedel där det inte går att göra.

Undvik trängsel, större festligheter.

Och förstås: För de som är i olika riskgrupp, äldre, med kroniska sjukdomar är detta extra viktigt.

Även under sommaren - stanna hemma om du är sjuk, stanna där du är och minska kontakterna.

Fortsätt hålla avståndet och basal hygienrutin.

För att undvika det vi kan se i Dalarna om vi inte följer detta.

Det gäller att hålla kurva nere under antal sjukhusplatser, det har vi gjort bra, men även att vi fortsätter så vi klarar sommaren.

Stanna hemma om du är sjuk, tillhör riskgrupp eller är över 70.

Håll nere på möten, kontakter.
Håll avståndet.
Varsågod, Taha Alexandersson.

-Tack.

God eftermiddag, jag ska lämna lägesrapport från Socialstyrelsens särskilda organisation med anledning av covid-19.

Antalet inneliggande patienter på intensivvård med anledning av covid-19 går sakta åt rätt håll.

Idag vårdas totalt 510 patienter på landets 701 disponibla IVA-platser, varav 244 vårdas med anledning av covid-19.

Vi har nu haft ungefär 10 dagar med färre än 300 på intensivvård.
Det är ju en trend som vi måste få ner mer.

Men det håller i sig.

Andelen patienter med intensivvård-behov av andra anledningar än covid-19 överskrider de med behov av covid-19-vård.

Vi ser också att andelen belagda intensivvård-platser överskrider det nationella genomsnitt för platser som vi började med, 510 idag.

Som vårdas.

Vi började i februari med drygt 524 platser.

En trend som måste hålla i sig och öka i hastighet.

Vi måste också börja se liknande trend i andel patienter med covid-19 som vårdas på andra avdelningar.

Det är förvisso ungefär 130 färre patienter som vårdas idag än för en vecka sen - 1052 patienter, men det är långa vårdtider för covid-19, och det finns risk att du blir sämre och behöver intensivvård.

Så det här måste ner nu inför sommarne, ytterligare.

Även om det nationellt finns ledig, eller icke-belagd kapacitet på 27% så kvarstår stora skillnader i regionerna, från 9 till 100% icke-belagd kapacitet.

Men sett till antal är det viktigt att komma ihåg - vi har 10 regioner som har 5 eller färre icke-belagda platser, så när vi säger att det måste ner så är det för att skapa det andrums om man behöver få.

Intensivvårdsplatserna kommer minska. Man måste få ihop en planering. Som exempel minskade antalet intensivvårdsplatser till 404 förra året, under midsommar. Men denna sommar är inte vanlig. Självklart inte. Det är inte en vanlig sommar. Planeringen kommer anpassas till att vi är i en pandemi, för det är vi. 4 juni fick Socialstyrelsen ett uppdrag inom ramen för att hantera spridningen av covid-19. Det går ut på att stödja regionernas samordning. Denna beskrivning har vi på vår hemsida, och den har vi tagit fram i samråd med SKR, om hur vi tolkar uppdraget. Det är viktigt att det framgår, och till syvende och sist utgår det från ansvarsprincipen, som är grundläggande i att arbeta med krishantering. Det är regionerna som måste lyfta behovet och vi måste kunna stödja på bästa sätt. Det är vår roll, genom att förmedla adekvata och relevanta lägesbilder. Alla förstärkningsresurser, inom existerande strukturer och som vi byggt upp nu under krisen, kommer att i samverkan med regionerna anpassas efter aktuella situationer och behov. Men, den här midsommarveckan börjar med 76 procent, 16 stycken, av landets regioner som rapporterar ingen eller endast måttlig påverkan på katastrofmedicinsk beredskap. Det är bra, men dety måste bli bättre. 10 regioner ser en minimal på 10-15-dagars-perspektivet, men vi kliver in i en vecka där 5 regioner märker en försämring. Och 10 är i förstärkningsläge. När Anders Tegnell och Folkhälsomyndigheten presenterar scenarioutvecklarna har vi 3 lägen, och det kan inte betonas att vi faktiskt gör det. Smittspridningen måste ner ytterligare, ökad testning, vidmakthållande av fysisk distans, det är allas ansvar, att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Annars blir det en tuff sommar för väldigt många inom svensk hälso- och sjukvård. Jag stannar där. -Jag ska ta vid och prata om äldreomsorgen. Det är naturligtvis jätteviktigt att hålla nere smittspridningen för att klara äldreomsorgen och dess utmaningar. Både för personalförsörjning men också utifrån att många av de sköraste finns där. Särskilt inom särskilda boenden. Jag skulle vilja börja med att tacka många som jobbat inom äldreomsorgen, inom särskilda boenden, som haft en tuff vår utifrån de utmaningar som varit i äldreomsorgen. Det är dags för en välförjänt semester. Man behöver byta personalstyrka inom äldreomsorgen och på särskilda boenden. Det kommer flera nya personer, och det kommer vara chefer som vikarierar. Det är jätteviktigt att man klarar att bibehålla de rutiner man arbetat upp under våren för att få ordning på smittspridningen. Och även de sociala delarna i äldreomsorgen, som handlar om besök och så vidare - att skapa en värdig äldreomsorg i dessa verksamheter - trots smittspridningen vi har. Vi vill påminna om att vi har gett ut stöd från Socialstyrelsens

sida för att stötta verksamheterna, vilket finns på vår webbplats att ladda ner. Första punkten, om information till personal, det finns på olika språk, och vi har affischer för det, och svar på flera frågor. Man kan hitta fakta om det. Vi har också checklistor som stöd för dem som arbetar under sommaren, så man säkerställer gemensamma rutiner, så alla vet vad som gäller. Så man kan hantera verksamheten på ett bra sätt och hindra smittspridning. Vi har också tagit fram kunskapsstöd, generella och särskilda, för demensvården. Vi har också allmänna råd om tillämpning av besöksförbudet, och vi har fått uppdrag att sprida kunskap om hur man kan jobba med undantag från det, för att säkerställa så man kan upprätthålla mänskliga kontakter som är viktiga. Men på ett smittsäkert sätt. Jag vill också påminna om våra utbildningar - dels det vi gjort med KI, men också de särskilda som är anpassade för äldreomsorgen. Och introduktionsutbildningar. Det finns material att hämta för att få verksamheten att kunna fortsätta under sommaren., tack för mig.

-Tack så mycket. MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, stödjer som ansvarar för hanteringen av pandemin, bidrar till samordningen och arbetar för beredskap i hela samhället, för att läget kan förvärras, och för olika konsekvenser. Jag ska ge en kort rapport från Kantar Sifos enkätundersökning. De har ställt frågor om människors uppfattning sedan 21 mars. Denna undersökning fylls på varje dag, och totalt har knappt 9 000 besvarat enkäten hittills. När det gäller människors oro och framtidstro ser vi stabila värden, och på flera områden en mer optimistisk befolkning. Andelen som är rädda för att bli smittade själva är den lägsta. Både i Stockholm är de som mest rapporterar att de sannolikt blir smittade. Tvärtom för dem i södra Sverige. 7 av 10 ser positivt på framtiden. En stabil siffra. Oron för konsekvenser för coronaviruset har minskat successivt, både för sjukdomen i sig och samhällsekonomiska konsekvenser. Men det som var undantag förra veckan är så också nu. Då såg vi det som en tendens och det handlar om en större andel av de svarande som anger att de är oroliga om att folk ser över sitt eget hus, och att samhällsgemenskapen minskar. Det är viktigt att vi håller ögonen på det framåt. Förtroendet för hanteringen av pandemin har minskat, och det gäller i princip alla. Det är högst förtroende för sjukvården och Folkhälsomyndigheten. Trenden att fler anser att samhällets åtgärder för att möta pandemin tar för lite hänsyn till folkhälsan har befast, och knappt 6 av 10 anser att åtgärderna är väl avvägda. Människor har på ett tydligt sätt förändrat sitt beteende med anledning av pandemin. Men håller vi i det? Sedan 14 maj ställs denna fråga: Vad stämmer in på dig angående hur du följer samhällets och myndigheters rekommendationer för att hindra coronavirusets spridning - i större utsträckning, lika mycket, eller mindre än för 1-2 veckor sedan? Här har svaren de senaste veckorna stabiliserats kan man säga, och vi ser resultatet för hela perioden. Drygt 3000 svarande. Ni ser här att det är fler som följer rekommendationerna i mindre utsträckning än för 1-2 veckor sedan, jämfört med dem som följer dem mer. Det kan vara ett tecken på en

långsam rörelse mot minbskad följsamhet. Det tydligaste är den stora gruppen som fortsätter dock - 8 av 10 gör det.

Siffran har varit stabil en måndag ungefär, det är jui bra.

När vi nu ingår i sommaren med större möjlighet att resa, så kommer många hamna i situationer där vår förmåga att hålla i detta beteende utmanas och ställs på sin spets.

När man når den fulla stranden, när man ska kliva på bussen där det är trångt, när man rör sig på semesterortens trånga gator och bryggor.

Det är då det gäller att hålla i.

Det är då är en skyldighet för oss att ta ansvar för sitt beteende, oavsett vad andra gör.

Då fortsatte rman vara en del av lösningen.

Tack.

-Tack, vi tar nu frågor.

-Från TT.

(Ohörbart)

Om bilden med Dalarna.

Om smittspridning ska minska, men om vi ökar kontakterna så finns det risk att smittspridning ökar.

(Ohörbart)

-Ta det säkra för det osäkra.Finns det risk att smittspridning då ökar?

-Ja, det är förstås alltid en fråga om bedömning.

Då man så tydligt kan visa om vi håller i restriktionerna så blir inte detta något problem.

Då är det bättre att göra öppet, bra, istället för att det ändå blir resandet.

Det sker ju resandet idag trots restriktionerna.

Då bedömde att vi gör det öppet, med förstärkningsresurser till regioner som kan få det jobbigt.

Tydligt att vi har beredskap på plats, bättre än att ha ett smygande resa och smygande antal fall som blir svårare att hantera.

-Från Ekot.

Till Folkhälsomyndigheten.

Om rekommendationer som du upprepade idag att inte gå ut med milda symtom.

Smittskyddsläkare i Region Stockholm säger att det med milda symtom är okej att gå till jobbet efter 7 dagars sjukdom, hur ska man tolka dessa olika bud

Smittskyddsläkare i Region Stockholm säger att det med milda symtom är okej att gå till jobbet efter 7 dagars sjukdom, hur ska man tolka dessa olika bud?

-Nej, när jag pratar om att inte gå till jobbet är det om man har debut av milda symtom. Jobbar man i vård ska man ha möjlighet att testa sig, har man inte det, det finns det ju möjlighet till, så är det 7 dagar som är en gräns, efter 7 dagar är risken liten för att smitta. Även om man har covid-19.

-Från Aftonbladet.

Om nu testet visar att man har antikroppar - hur bete sig då? Kan jag krama mormor?

-En bra fråga vi jobbar på. Det har inte helt landat i världen.

Eftersom vi vet rätt lite om immuniteten, hur den fungerar mellan individer, vi vet ganska bra på gruppnivå.

Vi hoppas nå en bedömning nästa vecka, det är viktigt.

-Radio Swden. Till Anders Tegnell.

När det gäller stränder och att simma vet vi att många rekommenderas vara 2 meter ifrån varandra, kommer man tillse detta från myndigheter? Vad är era rekommendationer för kommunerna när det gäller strandbad?

-Ja, en sak jag inte nämnde när det gäller resandet, så är det viktigt för alla arrangörer för alla former av evenemang i dessa regioner har en plan för hur deras anläggningar och stränder används rätt.

Det kan ordnas på olika sätt, vi har våra riktlinjer, och det är upp till kommunerna och deras kontor och se hur man bäst tillvaratar dessa rekommendationer, det är den svenska modellen, den brukar fungera bra på lokalt.

-Från SVT, till Irene Nilsson Carlsson.

Du nämnde att ni öppnar för undantag för besöksförbudet på äldreboende, om det blir ansvarsullt. Hur skall det gå till?

-Det görs redan i samband med livets slut, om någon är smittad, så får man skyddsutrustning och kan ta avsked.

För de som inte har covid-19 men bor på boende, ordnas mötesplatser utomhus, där man arrangerar så man har tillräckligt avstånd, men kan ses, ändå.

Det finns olika lösningar där.

Men det kräver att man tänkt igenom det och hindrar onödiga kontakter med andra boenden.

Så man får så lite träffpunkter som möjligt och planerar bra.

Det ska vi hjälpa till med.

Vi har redan börjat ge exempel på detta i sociala medier, på hur man löst det.

-Från DEr Spiegel, till Anders Tegnell.

Hur säker är du på att immuniteten är högre i Sverige än i grannländerna?

-Vi vet redan nu rätt säkert att det är högre i Sverige än i grannländerna. Frågan är hur mycket högre immuniteten är, vi undersöker det nu, vi ska rapportera det på torsdag.

-Från Expressen.

Jag har också en fråga till Anders Tegnell.

DEt närmar sig midsommar, många vill åka tioll andra städer och riskerar hamna i kontakt med fler än vanligt. Skulle ni avråda från att Åka till Dalarna då?

-Ja, det är som tidigare, att ge ordentliga råd utan att öka risk för smittspridning än att vi öppnar för att man kan resa ändå utan att veta hur man ska bete sig och utan bra beredskap.

-Siffran vi ser om antalet smittade till följd av mer testning, är det i nivå med vad ni förväntat er?

-Ja, vi hade nog inte ritkigt tittat på det, det är svårt att bedöma hur många som kommer med milda symtom.

Det har varit många, och det är bra att de får testning.

Men ja, på många håll tror jag vi blivit överraskade över att det gått så fort, med ökad testning-kapacitet.

-Dagens Nyheter. En fråga till Folkhälsomyndigheten om antikroppstesterna, varför dröjer de? Och är vi nära att nå flockimmunitet?

-För att det är komplicerat, och det gäller att kontrollera siffror, vi måste jämföra med andra studier, så vi kan ge en helhetsbild, och vi väntar på resultatet för att ge det. Målet är inte flockimmunitet. Som sagt, jag tror inte det är möjligt att nå flockimmunitet om

man inte kan vaccinera. Men det är bra att ha hög immunitet i befolkningen, för det minskar smittspridningens hastighet, och vi har ganska hög immunitet. Det är nog därför vi ser en minskning av antal fall på IVA och att dödsfallen går ner. Vi ser effekt av immuniteten vi har i befolkningen nu.

-Några frågor på länk. Vetenskapsradion vill ställa en fråga.

-Ja, jag undrar vad det egentligen är för resultat som kommer på torsdag och är det något annat som kommer nästa torsdag, råkade du bara säga "nästa"? Handlar det om antikroppstester totalt sett? Och stickprovsundersökning, när det gäller pågående virusinfektion, jag har för mig ni skulle göra fortlöpande, så man får en bild av spridningen av smittan. Ni fick ju ett resultat i april, när 2-2,5 procent i Stockholm hade en infektion. Men glöm inte frågan om torsdag.

-Det är nu på torsdag - om 2 dagar. Då kommer vi dels se på personer som varit på vårdcentraler, och det kommer nog den tredje stickprovsundersökningen, du kanske har missat en. Det är en tredje som kommer i övermorgon. Det är därför vi vill ha allt samlat, för att få en helhetsbild av situationen.

-Är det i hela riket?

-Ja.

-En fråga från TV4 på länk.

-Jag har knäppt på mikrofonen här. Många har ställt frågan om Sveriges strategi, och jag tänkte ställa den lite annorlunda och utgå från munskydd. Frågar man om det brukar ju du säga att det är bättre att stanna hemma om man är sjuk. Och munskyddsförespråkare brukar säga att självklart ska man vara hemma om man är sjuk, men man kan vara symptomfri och inte vara att man är sjuk, och det kan vara bra att ha munskydd för säkerhets skull. Om man inte känna hålla avstånd på 2 meter. Anders Tegnell brukar säga att "ja, det kan förekomma asymtomatisk spridning, men den är inte så stor, och vår strategi är att pressa ner kurvan till en nivå sjukvården klarar, inte att stoppa smittan helt och hållet". Varför är det strategin? Att inte stänga av kranen helt och hållet, om det samtidigt inte är flockimmunitet vi vill uppnå? Du säger att det inte är strategin, att uppnå flockimmunitet? Varför inte täppa till kranen så mycket som möjligt.

-Ja, det enkla svaret är att det inte går att täppa till kranen på sikt, helt och hållet.

-Men om man ser på andra länder som till exempel Nya Zeeland har man lyckats täppa till bättre.

-Ja, men de är enda exemplet, möjligen Island. Ö-nationer har historiskt sett lyckats täppa till kranen. Men Nya Zeeland hade importfall igår om jag minns rätt. Det går inte att hålla nere det helt - det är inte möjligt att stänga kranen helt. Inget land säger nog något annat.

-Men varför inte göra alla åtgärder vi kan för att vrida åt så mycket vi kan. Till exempel munskydd.

-Tillbaka till frågan - var, när, hur och varför kommer munskydd göra skillnaden? Den frågan är inte klar. Vi ser på det efter de senaste rapporterna, vi ser alltid på underlag

som kanske kan tala om ifall munskydd gör skillnad. Man har det i ganska många länder, vi vet inte vilken skillnad det gör. Det är en stor sak att gå med munskydd, många ska till i så fall. Det måste finnas tillgänglighet. Det finns fortfarande en definitiv risk att blanda olika budskap. Säger man att det skyddar från att smitta andra, och det kanske det gör i viss utsträckning, men du minskar kanske på andra åtgärder, till exempel att stanna hemma och hålla avstånd, det är mer effektivt.

-Men är Sveriges strategi att hålla nere kurvan eller att göra alla åtgärder för att stoppa smittan?

-Det är inte en motsats, men man ska ta till åtgärder som har effekt, och att det inte blir sidoeffekter.

-Vi ska släppa in Aftenposten som har en fråga.

-Hallå! 2 frågor till Anders Tegnell. Det ena om varför Sverige fick så mycket mer smitta - en miljon svenskar drog på utlandssemester under sportlovet. Vad är dokumentationen för att Sverige fick så mycket mer än Danmark och Norge. Och vad är kriterierna för att öppna gränserna?

-Vi tar fram en dokumentation för att se över resemönstret. Vi har inte data för andra nordiska länder, men vi vet att många svenskar reste under den kritiska veckan då vi hade mycket spridning i Europa. Vi hittade fler än i andra nordiska länder - men hur mycket mer vi vet inte. Men det är svårt att få bra resedata från andra nordiska länder. Vi har diskuterat mycket vad som är bra kriterier. Vi är nog överens vad man kan se på - men frågan är var man lägger ribban och vad man kan acceptera. Om man lägger den lågt som i Norge tror jag man får problem, för många länder hoppar nog ur och i att vara riskområde. Jag tror man måste ha lite marginal. Vi vet att de egna invånarna, som reser till områden med smitta, det är så man får in det - det var svenskarna som var ute och tog med smittan hem?

-Det är för strängt?

-Jag tror det blir problematiskt att ha så låga nivåer. Många regioner behöver bara 2-3 fall och slår det mellan icke-risk och risk och det gör det besvärligt att planera sitt resande.

-Tack för det, vi avslutar och går till enskilda intervjuer.

--

Hans Larson

Svensk Skrivtolkning AB

A Humlegårdsgatan 22, 114 46 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

